

แนวทางการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์

เสรี วงษ์มณฑา, Ph.D.¹

บทคัดย่อ

การผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่มีการถกเถียงกันมาก เรื่องความถูกต้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์กับเรื่องของการแต่งเติมรายละเอียดเพื่อความบันเทิง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสารคดีจากบทความของผู้เชี่ยวชาญทางการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ถือเป็นผลงานทางด้านบันเทิง คนเขียนเรื่องและละครเขียนบทความจะมีเสรีภาพในการแต่งเติมเนื้อหาด้วย “ความจริงทางวรรณศิลป์” เพื่อให้เรื่องราวสนุก น่าสนใจ ชวนติดตาม และมีความเป็นผลงานบันเทิงที่ปลูกใจอารมณ์ของผู้ชมได้ แต่ก็ยังคงต้องดำรงความหมายที่แท้จริงเกี่ยวกับตัวละครและเหตุการณ์ที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ ในการสร้างผลงานบันเทิงนั้น ผู้ผลิต ผู้เขียนเรื่อง ผู้เขียนบทและนักแสดงจะต้องร่วมมือกันให้ได้ผลงานที่สนุกและในขณะเดียวกันก็สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ชมไปศึกษาเรื่องราวของข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์เพิ่มเติม แต่ผลงานบันเทิงดังกล่าว ไม่ใช่การสอนประวัติศาสตร์เพื่อให้เกิดการท่องจำแล้วทำข้อสอบประวัติศาสตร์ได้ แต่เป็นการสอนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีตได้อย่างสนุกและแนบเนียน การผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ให้ตรงตามข้อเท็จจริงโดยไม่มีการแต่งเติมรายละเอียดจะทำให้ผลงานเป็นสารคดีประวัติศาสตร์มากกว่าผลงานบันเทิง

คำสำคัญ: อิงประวัติศาสตร์ สารคดีประวัติศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวรรณศิลป์ ความเป็นผลงานบันเทิง ความสนุกและการปลูกใจอารมณ์

---

¹รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยพะเยา

Abstract

The production of movies and TV series based on true stories in history is a controversy whether it should they should portrait the exact true stories or they could have details that are not true stories that happened in the past. This research is a documentary research digging into reviews and criticism of people who are keen at producing movies and TV series based on true stories. The research revealed that the producer, the story writer, and the script writer should have liberty of “literary truth” to add some details to make the production entertaining, interesting, and emotion arousing, while maintaining the true meaning of the stories. To come up with a quality production, the producer, the story writer, the script writer, and actors should work in an integrated fashion to make the production entertaining and it should inspire the audience to learn more about what really happened in the past. The production is not a history lesson that the audience should memorize to past a test, but it should subtly teach history, culture, languages, tradition, and customs in the past. To produce movies and TV series that contain empirical truths exactly as they have been recorded in the history will make the production a history documentary, not an entertainment it should be.

Keywords: based on true stories, history documentary, literary truths, entertainment, emotion arousing

บทนำ

กระแสความนิยมละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ของสังคมไทย ปรากฎการณ์และกระแสความนิยมละครเรื่องบุพเพสันนิวาสทำให้สังคมพากันวิเคราะห์ว่าทำไมละครอิงประวัติศาสตร์เรื่องนี้ จึงได้รับความนิยมชมชื่นในระดับสูง แตกต่างจากภาพยนตร์และการอิงประวัติศาสตร์เรื่องอื่นๆ ที่เคยผลิตกันมาก่อนหน้านี้ คำตอบที่หลายๆคนพูดกันก็คือ เนื้อเรื่องดี บทดี การผลิตดี นักแสดงทั้งหลายแสดงดี บางคนมองละเอียดไปกว่านั้นก็กล่าวคือมองว่าเครื่องแต่งกายงาม เครื่องประดับงาม สิ่งของที่ใช้ประดับฉากละเอียด บางคนก็ชื่นชมความมีคุณค่าของละครเรื่องนี้ที่สามารถปลุกกระแสนิยมไทย ทำให้ประชาชนที่รับชมละครเรื่องนี้ได้เรียนรู้ภาษาไทย วัฒนธรรมไทย ประวัติศาสตร์ไทย และหันมาแต่งชุดไทยนี้เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ เน้นการแต่งในสาระปกติธรรมดาในชีวิตประจำวัน เช่น ไปทำงาน ไปจับจ่ายซื้อของ ไปเที่ยว ขึ้นรถเมล์ ขึ้นรถไฟฟ้า คนแต่งกล้าแต่ง คนมองก็มองด้วยความรู้สึกว่าเป็นเรื่องปรกติ ทำให้ชุดไทยสามารถเป็นชุดที่ประชาชนสามารถแต่งชุดไปไทยได้ในวาระต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ มากขึ้น ไม่ใช่แต่งเฉพาะในวันที่เป็นวาระพิเศษ เท่านั้น การผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ให้เป็นที่นิยมของคนดูยังเป็นเรื่องที่ยาก แม้ว่าการวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ที่มีส่วนถูกต้องเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังไม่อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการอย่างแท้จริง ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าแนวทางการผลิตภาพยนตร์และละครอิงประวัติศาสตร์ตามหลักวิชาการ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์และการอิงประวัติศาสตร์ที่จะได้เรียนรู้และนำเอาความรู้ดังกล่าวประยุกต์ใช้ในการผลิตภาพยนตร์และละครอิงประวัติศาสตร์ให้มีทั้งคุณภาพมีความสนุกที่โดนใจประชาชนที่เป็นผู้รับชม การศึกษาดังกล่าวนั้นสามารถทำได้จากการศึกษาค้นคว้าบทความทางวิชาการและบทวิพากษ์วิจารณ์ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จทั้งที่เป็นผลงานของคนไทยและของคนต่างชาติ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สิ่งๆที่ผู้เขียนทั้งหลายได้นำเสนอหลักการในการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติให้สนุกและมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและการผลิตภาพยนตร์และละครอิงประวัติศาสตร์สนุกและมีคุณภาพ
2. เพื่อเสนอแนวทางดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์และละครอิงประวัติศาสตร์ได้นำไปใช้ในการผลิตภาพยนตร์และละครประวัติศาสตร์ที่มีทั้งคุณภาพและความสนุกที่ถูกต้องประชาชนผู้รับชม

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นกาวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาบทความที่นำเสนอแนวทางในการผลิตและละครอิงประวัติศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จทั้งละครโทรทัศน์ของไทยและภาพยนตร์ไทย รวมทั้งภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ในต่างประเทศ และนำเอาสาระสำคัญที่ปรากฏในบทความเหล่านั้นมาประมวลสรุปเป็นแนวทางและเป็นหลักการในการผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติให้มีคุณภาพในการนำเสนอเรื่องราวในประวัติศาสตร์และในขณะเดียวกันก็เป็นผลงานที่ผู้ชมมองว่าสนุก น่าสนใจ และชวนติดตาม โดยวิเคราะห์ตามมิติต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทความที่ใช้ค้นคว้าในการศึกษาครั้งนี้

แนวคิดหลักในการผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

Christina Hamlett (2018) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ไว้หลายประเด็นดังต่อไปนี้

1) นำเสนอเรื่องราวของบุคคลและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ที่มีความน่าสนใจ

แนวคิดเบื้องต้นก็คือละครหรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์จะต้องนำเสนอเรื่องราวของคนหรือเหตุการณ์จริงในอดีตที่น่าสนใจ คนละครในเรื่องจะต้องเป็นคนที่มีความโดดเด่นที่แท้จริงหรือเป็นคนที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความโดดเด่นที่แท้จริงจำนวนหนึ่ง สำหรับคนจริงที่อยู่ในเรื่องนั้นจะต้องมีความน่าสนใจพอๆกับคนที่เป็นขำขันหนึ่ง นอกเหนือ ในการเขียนเรื่องและบทนั้นต้องให้ความสำคัญกับการใช้ชื่อจริง เวลาจริง และสถานที่จริง ซึ่งคนเขียนเรื่องและคนเขียนบทสามารถค้นคว้าหาข้อเท็จจริงดังกล่าวได้จากข้อมูลใน Google ถ้าหากนำเสนอเรื่องจริงที่เกิด

ขึ้นมาใช้ในการตั้งดูคนดูได้ไม่ถึงสองสัปดาห์ก็อาจจะสรุปได้ว่าเรื่องราวของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตนั้นคงไม่ใช่เรื่องที่จะประสบความสำเร็จในการเป็นละครหรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

2) ใช้เรื่องจริงผสมกับรายละเอียดที่มีตัวละครและเหตุการณ์บางอย่างที่ไม่ใช่เรื่องจริงเพื่อสร้าง “ความเป็นละครหรือภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง”

จากการวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ของไทย และภาพยนตร์ของอเมริกาพบว่า เหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์ ซึ่งประวัติของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์เป็นแรงบันดาลใจการผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ โดยผู้เขียนเรื่องและผู้เขียนบทที่ใช้เรื่องราวของคนที่มีตัวตนจริง มีเหตุการณ์ที่แท้จริง มีสถานที่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆทั้งหลายจริง เป็นปัจจัยหลักทำให้ผลงานเหล่านั้นประสบความสำเร็จ แต่ในการเล่าเรื่องให้สนุกชวนติดตามนั้น จะมีแต่เพียงสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงไม่ได้ จะต้องมีการเพิ่มตัวละคร การกระทำของตัวละคร และเหตุการณ์อื่นๆที่ไม่มีอยู่ในประวัติศาสตร์ แต่ว่าผู้เขียนเรื่องและเขียนบทได้นำมาใช้เป็นรายละเอียดในการเล่าเรื่องและการดำเนินเรื่อง เพื่อที่จะทำให้ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์มีคุณลักษณะเป็นละคร (Dramatization) ที่จะต้องปลุกเร้าอารมณ์คนดูได้ ไม่ว่าจะ เป็นอารมณ์รัก อารมณ์ชิง อารมณ์สุข อารมณ์เศร้า อารมณ์กลัว อารมณ์ตื่นเต้น การสร้างอารมณ์ดีใจ อารมณ์ดีใจ อารมณ์สมหวัง อารมณ์ผิดหวัง อารมณ์สะใจ ในขณะที่ติดตามผลงานที่เรียกว่าเป็น “งานบันเทิงอิงประวัติศาสตร์” ที่จะต้องให้ความสำคัญกับการทำเรื่องจริงให้เป็นละคร มีคุณสมบัติเป็นผลงานที่ให้ความบันเทิงกับคนดู ที่แตกต่างจากสารคดีประวัติศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงมากกว่าการให้ความบันเทิง แต่สำหรับการผลิตละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ความสำคัญอยู่ที่ความสามารถในการทำเรื่องจริงให้เป็นภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์ที่สนุก น่าสนใจ ชวนติดตาม และปลุกเร้าอารมณ์ร่วมกับคนดูได้

3) ต้องเพิ่มเติมเสริมเรื่องจริงเพื่อทำให้มีความเป็นงานบันเทิงประโลมโลก (Melodrama) ที่ปลุกเร้าอารมณ์คนดูได้ลึกซึ้ง

ผู้เชี่ยวชาญการวิจารณ์ภาพยนตร์ลงความเห็นว่าการละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์จะต้องมีลักษณะแบบผลงานแบบ Melodrama ซึ่งหมายความว่า จะเป็นผลงานละครหรือภาพยนตร์ที่สร้างความตื่นเต้น เร้าใจ ปลุกความรู้สึกบางอย่างให้กับคนดูได้อย่างเข้มข้น โดยคนดูจะมีอารมณ์ร่วมกับตัวละครที่เป็นตัวเอกของเรื่อง ในการเขียนเรื่องและการ

เขียนบท ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่องให้ชวนติดตาม ซึ่งเรื่องราวที่เป็นข้อเท็จจริงในอดีต มักจะไม่เพียงพอที่จะทำให้โครงเรื่องมีเรื่องราวที่ชวนติดตาม ดังนั้นการใส่เหตุการณ์และตัวละครที่ไม่มีอยู่จริงมาเป็นรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบในการเดินเรื่องเกี่ยวกับตัวละครที่มีอยู่จริงจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทำให้เรื่องราวในประวัติศาสตร์มีความเข้มข้น เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของคนดูได้อย่างเต็มที่ ทำให้ละครและภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ที่ต้องการนำเสนอเรื่องราวที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์กลายเป็นละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ที่สนุก ชวนติดตามอย่างไม่น่าเบื่อเหมือนภาพยนตร์สารคดีประวัติศาสตร์ (บางเรื่อง) ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าการผลิตละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ทั้งผู้อำนวยการสร้าง ผู้เขียนเรื่อง และ Jennifer M. Wood (2017) ให้ความคิดเห็นว่า ผู้เขียนบทจะต้องสร้างให้เป็นผลงานในรูปแบบ Melodrama (ในภาคภาษาไทยเรียกว่า “ผลงานประโลมโลก”) ซึ่งหมายถึงละครที่ปลุกเร้าอารมณ์ได้อย่างเข้มข้น ลึกซึ้ง รุนแรง เป็นผลงานบันเทิงที่สนุก ตื่นเต้น และชวนติดตามไปกับเรื่องราวอย่างเข้มข้นตลอดทั้งเรื่อง โดยไม่ติดขัดกับหลักเหตุและผลแห่งความเป็นจริง (plausibility) ในขณะที่ความจริงในประวัติศาสตร์ไม่ได้ถูกบิดเบือนไปจากประวัติศาสตร์ แต่มีการเพิ่มเติมตัวละครและเหตุการณ์ต่างๆที่ไม่มีอยู่จริงเข้ามาเป็นรายละเอียดที่ช่วยทำให้โครงเรื่องสนุก

ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นอุตสาหกรรมการสร้างสินค้าบันเทิงทางวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้คู่ความบันเทิง ปริญดา เริงศักดิ์ (2555) กล่าวว่า ผู้ผลิต คนดู และนักวิจารณ์ทั้งหลายจะต้องมองว่าละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นธุรกิจบันเทิงที่มีลักษณะเป็น “อุตสาหกรรมการสร้างสินค้าทางวัฒนธรรม” ในรูปแบบของผลงานบันเทิงที่สามารถกระตุ้นคนดูให้สนใจติดตามชม รวมทั้งมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมภายในผลงานดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมทางด้านอาหาร เทศกาล พิธีกรรม ภาษา วิถีชีวิต การแต่งกาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ โลกทัศน์และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ผลของการนำเสนอเรื่องราวของวัฒนธรรมในละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์นั้น นอกจากจะให้ความบันเทิง ให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแล้ว ผลงานประเภทยังมีอิทธิพลต่อผู้ชมทางด้านการท่องเที่ยว เฉพาะคนดูที่มีความชื่นชอบนักแสดง ชอบสถานที่ถ่ายทำมาเป็นฉากของละครหรือภาพยนตร์ ก็จะมีความต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ถ่ายทำ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการผลิตละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นผลงาน “สร้างสินค้าทาง

วัฒนธรรมเพื่อความบันเทิง” ที่นำไปสู่การ “สร้างสินค้าอื่นในอุตสาหกรรมอื่นๆในระบบเศรษฐกิจ” ได้อีกด้วย

โครงเรื่องของละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

Christina Hamlett (2018) ให้แนวทางในการวางโครงเรื่องของการผลิตภาพยนตร์หรือละครอิงประวัติศาสตร์ไว้หลายมิติดังต่อไปนี้

ก่อนจะวางโครงเรื่องต้องตรวจสอบสิทธิทางกฎหมายก่อน ก่อนที่จะวางโครงเรื่องของละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ผู้ผลิตต้องไม่ลืมตรวจสอบเรื่องลิขสิทธิ์ในการผลิตภาพยนตร์และละครที่เป็นเรื่องราวของคนที่มีตัวตนที่แท้จริง ถ้าเป็นเรื่องของคนที่มีชีวิตอยู่ก็ต้องคุยกับเจ้าของตัว ถ้าหากเป็นคนที่ล่วงลับไปแล้ว แต่ยังมีทายาทที่มีชีวิตอยู่ก็ต้องคุยเรื่องของลิขสิทธิ์ในการจะผลิตละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ที่ได้แรงบันดาลใจจากเรื่องราวของคนที่มีตัวตนจริงๆ การใช้ชื่อจริงของคนที่มีอยู่จริงต้องตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายให้ครบทุกมาตรา เมื่อได้สิทธิที่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ต้องดูว่าสามารถเปลี่ยนชื่อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ได้มากน้อยเพียงใด การผลิตภาพยนตร์และละครที่เป็นเรื่องของคนที่มีตัวตนที่แท้จริงในประวัติศาสตร์ ผู้เขียนเรื่องต้องทำให้โครงเรื่องน่าสนใจ สนุก และให้ข้อมูลที่เป็นความรู้แก่คนดู เพื่อให้ได้คุณลักษณะดังกล่าวผู้วางโครงเรื่องจะต้องเลือกว่าเหตุการณ์ใดจะนำมาใช้ เหตุการณ์ใดจะตัดทิ้ง ความเป็นตัวตนของตัวละครที่ควรนำเสนอคืออะไร ที่ควรจะทำออกไปคืออะไร

ต้องวางโครงเรื่องให้ปะติดปะต่อด้วยการเพิ่มเหตุการณ์และตัวละครที่ไม่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ ผู้เขียนเรื่องอาจจะต้องจัดเรียงเรื่องราวใหม่ให้โครงเรื่องน่าติดตาม โครงเรื่องดังกล่าวอาจจะไม่ตรงกับความจริงเท่าใดนัก แต่เป็นการเล่าเรื่องที่เหมาะสมกับการเป็นภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ ในโครงเรื่องอาจมีเหตุการณ์ที่ไม่ตรงกับความจริง บทสนทนาที่ไม่ตรงกับความจริง ทั้งนี้เพราะเรื่องของชีวิตจริงอาจจะไม่ปะติดปะต่อ สับสนอลหม่าน เล่าให้สนุกและให้เข้าใจได้ไม่ถนัดนัก แต่คนวางโครงเรื่องต้องทำให้เป็นเรื่องเล่าที่ปะติดปะต่อกันอย่างน่าสนใจชวนติดตาม เป็นการ “สร้างนิยายจากชีวิตจริงที่น่าเบื่อ” อย่างน่าเชื่อถือและคล้อยตามเรื่องราวที่ตัวเอกเอาชนะอุปสรรคของชีวิตได้ง่ายๆไม่เหมาะที่จะสร้างเป็นภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ เพราะไม่มีความน่าตื่นเต้นชวนติดตาม เพราะปัญหาต่างๆ คลี่คลายเร็วเกินไป แต่ถ้าตัวเอกเจอปัญหาที่เลวร้ายขึ้นเรื่อยๆ จนถึงย่ำแย่ที่สุด จนเป็นความยุ่งยากที่จะแก้ไขทำให้ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์น่าติดตามมากขึ้น

วางตัวเองให้เป็นคนที่มีปัญหาและอุปสรรคของชีวิตที่ทำให้ตัวเองต้องพยายามแก้ไขให้หลุดพ้นและเกิดการเปลี่ยนแปลง ในการเขียนเรื่องสำหรับนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์จะต้องเริ่มที่การกำหนดว่าจะใช้ตัวละครใดเป็นตัวเอก จะให้เป็นคนที่มีตัวตนที่แท้จริง หรือจะเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นมาให้มีชีวิตที่มาเกี่ยวข้องกับตัวละครที่มีตัวตนอยู่จริง และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของตัวละครที่เป็นคนที่มีตัวตนที่แท้จริง ก็ได้ เมื่อกำหนดตัวเอกแล้ว การดำเนินเรื่องจะต้องให้ตัวเอกของเรื่องเป็นคนที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำรงชีวิต เป็นคนที่ตกที่นั่งลำบาก การดำเนินเรื่องจะต้องให้ความสำคัญกับพยายามที่จะแก้ไขปัญหาหรือการเอาชนะอุปสรรคของตัวเอกที่ต้องเผชิญกับการกระทำที่ชั่วร้ายของตัวละครที่เป็นตัวร้ายหลายคน อาจจะเป็นการทำร้ายตัวเอกแบบต่างคนต่างทำ หรือร่วมมือกันทำ ส่งผลทำให้ตัวเอกจะต้องเผชิญกับปัญหาหนักหน่วงขึ้นเรื่อยๆ ถือว่าเป็นพัฒนาการของโครงเรื่องที่อุปสรรคของตัวเอกเข้มข้น รุนแรงขึ้น ยิ่งยากมากขึ้น ในลักษณะ “โรคซ้ำกรรมซ้ำ” เรียกร้องความเห็นใจ และการเอาใจช่วยของคนดูที่ต้องการให้ตัวละครเอกหลุดพ้นจากปัญหาและอุปสรรคของชีวิต ดังนั้นผู้เขียนจะต้องกำหนดว่าใครจะเป็นผู้ร้าย หมายถึงตัวละครที่จะเป็นคนที่ทำให้ตัวเอกลำบากและแก้ไขปัญหายุ่งยากมากขึ้น ซึ่งจะต้องมีหลายคนจึงจะทำให้ปัญหาของตัวเองมีมากขึ้น ตัวเอกต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะเอาชนะปัญหาได้ คนดูก็จะถูกปลุกเร้าอารมณ์เห็นใจตัวเอก เอาใจช่วยตัวเอก และชิงชังตัวละครที่เป็นผู้ร้ายทั้งหลาย ความสามารถในการสร้างโครงเรื่องให้ปลุกเร้าอารมณ์คนดูได้ถือเป็นหัวใจของการวางโครงเรื่อง

ตัวเอกสองลักษณะ แบบยอมคน (Submissive) และแบบต่อสู้ด้วยความเชื่อมั่นในความถูกต้องของตนเอง (Assertive) ตัวเอกของเรื่องอาจจะเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะแรกจะเป็นคนดีที่ไม่คิดต่อกรกับใคร ยอมแพ้ ไม่สู้คน (Submissive) ลักษณะที่สอง ตัวเอกจะเป็นคนที่พร้อมที่จะสู้ ไม่ยอมคนเพราะเชื่อมั่นในศักดิ์ศรีและความถูกต้องของตนเอง (Assertive) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจารณ์ส่วนใหญ่มองว่าตัวเอกที่ลุกขึ้นมาสู้คน ไม่ยอมให้ความชั่วร้ายชนะความดี จะทำให้ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์สนุกและน่าสนใจมากกว่าตัวเอกที่ไม่สู้คน และการลุกขึ้นมาสู้ของตัวเอกนั้น ไม่จำเป็นต้องสำเร็จเสมอไป อันที่จริงแล้วความล้มเหลวในการต่อสู้ของตัวเอกจะทำให้เรื่องน่าสนใจมากกว่า แม้ว่าแพ้ครั้งแล้วครั้งเล่า ตัวเอกต้องคิดสู้ตลอดเวลา ไม่ยอมแพ้ง่ายๆ ไม่ท้อแท้ ทำให้คนดูต้องคอยติดตามด้วยความตื่นเต้นว่าในการเผชิญกับแต่ละปัญหานั้นตัวเอกจะสู้อย่างไร จะเอาชนะคนร้ายทั้งหลายที่สร้างปัญหาให้ชีวิตของเขาอย่างไร

ปัญหาของตัวเอกจะต้องถึงขั้นรุนแรงที่ปลุกเร้าอารมณ์ความรู้สึกห่วงใยและการเอาใจช่วยของคนดู เนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ จะต้องเป็นเรื่องราวของการต่อสู้กับปัญหาของตัวเอกที่จะต้องพบเจอกับผลลัพธ์ของการต่อสู้ที่ย่ำแย่ ต้องเป็นการต่อสู้กับปัญหาบางอย่างที่รุนแรงขนาดเป็นเรื่องเป็นเรื่องตาย อาจจะเป็นการสูญเสียคนรัก สูญเสียชื่อเสียง สูญเสียสิทธิ์ สูญเสียทรัพย์สิน สูญเสียโอกาส ทั้งหมดนี้จะต้องเป็นเป็นเหตุการณ์ที่ตัวเอกหลีกเลี่ยงได้ยาก อธิบายให้คนอื่นเข้าใจได้ยาก มีเงื่อนไขบางอย่างที่ทำให้ไม่อาจจะทำสิ่งที่ต้องการจะทำได้ ถ้าหากในการแก้ไขปัญหานั้นกลายเป็นการกระทำที่เป็นวีรกรรม เป็นเรื่องที่ตัวเอกต้องเจอกับความพินาศที่รุนแรง เป็นเรื่องของการที่ตัวเอกถูกทำทารุณกรรม เป็นเรื่องปริศนาที่ยังไม่คลี่คลายชวนติดตามเพื่อหาคำตอบ เป็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง เป็นการต่อสู้เพื่อสิทธิของประชาชน เป็นเรื่องของการต่อสู้กับความ อยุติธรรม หรือเป็นเรื่องที่คนดูในฐานะเป็นคนในสังคมมองเห็นตัวเองเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่ตัวเอกต้องเผชิญ จะทำให้ละครหรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์มีเรื่องราวที่น่าสนใจ เมื่อมีเรื่องราวที่สนุกชวนติดตาม หากวางโครงเรื่องได้ดังนี้แล้ว ก็ถือได้ว่าการผลิตภาพยนตร์โทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์มาได้ครึ่งทางแล้ว ขั้นต่อไปก็คือการลงมือเขียนบท

หลักการเขียนบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

Allen B. Ury (2014) ให้แนวคิดสำหรับคนเขียนบทภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ไว้หลากหลายประเด็น ดังต่อไปนี้

ตรวจสอบลิขสิทธิ์อีกครั้งก่อนการเขียนบท เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางกฎหมายในภายหลัง ก่อนจะลงมือเขียนบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ผู้ผลิตและผู้เขียนบทจะต้องไม่ลืมตรวจสอบเรื่องลิขสิทธิ์ในการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่เป็นเรื่องราวของคนที่มีตัวตนอยู่จริงในประวัติศาสตร์ การใช้ชื่อจริงของคนที่มีอยู่จริงต้องตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายให้ครบทุกมาตรา

สร้างดุลยภาพระหว่างการดำรงรักษาข้อเท็จจริงกับการทำให้ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ที่ให้ความบันเทิง เมื่อได้สิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ต้องดูว่าในการเขียนบทนั้น ผู้เขียนบทสามารถเปลี่ยนข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ได้มากน้อยเพียงใด การผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่เป็นเรื่องของคนที่มีตัวตนในประวัติศาสตร์ ผู้เขียนบทต้องสร้างดุลยภาพระหว่างการทำให้เป็นผลงานบันเทิงที่น่าสนใจ สนุก และการให้

ข้อมูลที่เป็นความรู้ที่ถูกต้องแก่คนดู เพื่อให้ได้คุณภาพดังกล่าวผู้เขียนบทจะต้องเลือกว่าจะนำเหตุการณ์จริงอันใดมาใช้ เหตุการณ์ใดจะทิ้งไป

ค้นคว้าข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์โดยละเอียดและลึกซึ้งก่อนลงมือเขียนบท สำหรับการเขียนบทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์นั้น ผู้เขียนบทจะต้องค้นคว้าอย่างจริงจัง และต้องอาศัยทีมงานและบุคลากรมากกว่าปกติ การเขียนบทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นงานที่มีความยากกว่าการเขียนบทละครและภาพยนตร์ทั่วไป ทั้งยากในการค้นคว้าหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ยากในการอาศัยจินตนาการเข้ามาช่วยในการเขียนบท โดยต้องไม่ให้เรื่องราวที่แต่งขึ้นมาใหม่ไปบิดเบือนข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่เดิม ยากในการจะกำหนดฉากให้อยู่ในสถานที่ที่มีความใกล้เคียงกับสถานที่จริง ถ้าหาไม่ได้ก็ต้องให้ฝ่ายศิลปกรรมสร้างฉากขึ้นมาใหม่เองทั้งหมด หรือบางครั้งก็ต้องใช้ Computer Generated Image—CGI คือการสร้างภาพเสมือนด้วยเทคนิคทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ผู้เขียนบทจึงต้องมีความรู้ด้วยว่า CGI สามารถนำมาใช้ในการสร้างฉากตามที่เขียนไว้ในบทได้อย่างไรบ้าง ยากในทุกขั้นตอนการเขียนบทให้เป็นผลงานบันเทิงที่บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ในอดีตที่เคยเกิดขึ้นจริง แต่ก็ต้องทำให้ผลงานดังกล่าวเป็นผลงานที่ให้ความบันเทิง ความพยายามทั้งหลายที่เกิดขึ้นในการเขียนบทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เรื่องหนึ่งๆ นั้น เปรียบเสมือนกำแพงที่แยกละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ออกจากละครและภาพยนตร์ทั่วไป และในขณะเดียวกัน บทที่ดีนั้นก็เหมือนสะพานที่ทอดนำละครหรือภาพยนตร์เรื่องนั้นไปสู่หนทางแห่ง “ผลงานคุณภาพ”

ต้องระวังอย่าให้บทที่เขียนมีผลกระทบเชิงลบกับใครบางคนหรือประเทศบางประเทศ ผู้เขียนบทต้องมีการศึกษาและค้นคว้าอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกแง่มุม นอกจากนี้ยังต้องระวังข้อมูลที่อาจบิดเบือน หรือก่อให้เกิดปัญหาต่อประเทศเพื่อนบ้านตามมาภายหลัง นอกจากนี้เนื้อเรื่องยังเกี่ยวข้องกับการย้อนเวลาจากยุคปัจจุบันไปสู่สมัยในอดีต เป็นเรื่องราวที่ต้องอาศัยจินตนาการในการเขียนบทค่อนข้างสูงและต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์และความละเอียดอ่อนในการที่จะทำให้เนื้อเรื่องสนุกน่าติดตาม และไม่ขาดความสมเหตุสมผล (Plausibility) หากตัวละครใดยังมีชีวิตอยู่ หรือมีทายาทอยู่ ผู้เขียนบทควรจะปรึกษากับเจ้าตัวหรือทายาทก่อนว่าจะเขียนถึงคนๆ นั้นในเรื่องใดได้บ้าง หรือมีอะไรที่เป็นเรื่องที่เจ้าของเรื่องหรือทายาทไม่ต้องการให้กล่าวถึง การให้เกียรติบุคคลที่มีตัวตนจริงในเรื่องถือว่าเป็นมารยาทและจริยธรรมของการเขียนบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

ต้องระวังการอ้างถึงของคนบางกลุ่มที่ต้องการให้ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ให้ตรงกับข้อเท็จจริงทุกประการเหมือนการผลิตสารคดีทางประวัติศาสตร์ ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ในสายตาของผู้ใฝ่ประวัติศาสตร์ (บางคน) และนักประวัติศาสตร์ (บางคน) จะต้องมีส่วนตรงทุกข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ แต่คนๆ ที่ต้องการความบันเทิงคิดว่าบททุกช่วงทุกตอนไม่ต้องจำเป็นต้องจริงทั้งหมดจนทำให้ละครหรือภาพยนตร์เป็นเหมือนสารคดี (ที่หลายคนมองว่าน่าเบื่อ) อย่างไรก็ตามก็ควรจะมีหลายช่วงตอนที่กระตุ้นคนดูให้เกิดความอยากรู้จักประวัติศาสตร์ที่แท้จริงในช่วงนั้นเพิ่มเติม โดยแสวงหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ เพื่อให้รู้ว่าคนที่ถูกอ้างอิงชื่อในละครหรือในภาพยนตร์ จริงๆ แล้วเป็นใครในประวัติศาสตร์ ทำให้คนดูได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์เหมือนการต่อภาพที่ละชิ้นจนเห็นภาพรวมในที่สุด

การใช้จินตนาการสร้างเหตุการณ์และตัวละครเพิ่มเพื่อให้การเล่าเรื่องสนุกตามลักษณะของผลงานด้านบันเทิงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนบท ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์และบทภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ต้องใช้จินตนาการเข้าช่วยเพื่อให้ได้ผลงานที่สนุก แต่ในการกระทำดังกล่าว พวกเขาต้องเผชิญกับข้อจำกัดมากมายที่ทำให้การเขียนบทมีความยากมากกว่าการเขียนบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์โดยทั่วไป เพราะ (1) ถ้าสร้างตรงประวัติศาสตร์ ฉบับมาตรฐานจะน่าเบื่อเพราะคนดูได้อ่านประวัติศาสตร์และรู้พัฒนาการของเหตุการณ์ไปจนถึงตอนจบแล้ว ไม่มีความตื่นเต้น ไม่มีความน่าสนใจ ดังนั้นจึงต้องใช้จินตนาการในการเขียนบทให้ “อิงประวัติศาสตร์” ไม่ใช่ “สารคดีประวัติศาสตร์” (2) สร้างไม่ตรงประวัติศาสตร์ฉบับมาตรฐาน ก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าท้อต่อว่าทั้งเจ้าหน้าที่ผู้พิทักษ์วัฒนธรรม (บางคน) นักประวัติศาสตร์ (บางคน) และสื่อมวลชน (บางคน) ที่ไม่ยอมเข้าใจคำว่า “อิงประวัติศาสตร์” (3) การที่ต้องทำให้ตรงกับความจริงเพื่อป้องกันไม่ให้โดนตำหนิให้ละครและภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ของไทยส่วนใหญ่น่าเบื่อ เพราะผู้เขียนบทต้องป้องกันตัวเองจากการถูกวิพากษ์ด้วยพยายามรักษาความจริงทางประวัติศาสตร์ไม่กล้าใช้จินตนาการทั้งที่ตนเองมีความสามารถ

ต้องแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมลงไปในบท เพื่อให้คนดูได้รับความรู้คู่ความบันเทิง การดำเนินเรื่องของตัวละครไม่ใช่การนำเสนอเรื่องราวที่สนุกแต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่การเขียนบทจะให้ความสำคัญกับสร้างความบันเทิงให้กับคนดูที่จะสนใจติดตามอย่างต่อเนื่อง แต่บทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์จะต้องให้

ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ สอนคุณธรรมและแง่คิดในการดำเนินชีวิต มีความเป็นเหตุเป็นผลของตัวละครได้อย่างลงตัว บทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ต้องมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมในด้านต่างๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านการแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี งาน เทศกาล ภาษา วิถีชีวิต ศิลปะหัตถกรรม การละเล่น การแสดง มหรสพ ความเชื่อ และค่านิยม ตลอดจนสอดแทรกการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้วยฉากต่างๆที่ปรากฏในบทด้วย

บทจะต้องกำหนดเรื่องเสื้อผ้า หน้าผม เครื่องประดับ เครื่องเรือนและสิ่งของ
ระดับฉากโดยละเอียด บทละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ผู้เขียนบทจะต้องลงรายละเอียดของเสื้อผ้าหน้าผมของนักแสดง ใส่ใจในรายละเอียดการดำเนินเรื่องต้องไม่ซ้ำไม่น่าเบื่อ การตัดต่อราบเรียบ ละครอิงประวัติศาสตร์ ปลูกความรักชาติให้คนในชาติ สะท้อนมุมมองความรัก ความสามัคคี ความเสียสละของเหล่าบรรพบุรุษ นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ความเป็นไทยในอดีตแล้ว มันยังทำให้เราได้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ที่เราอาจลืมกันไปแล้ว ด้วยการเขียนบทจะต้องทำให้คนดูอยากติดตามดูเพราะยังไม่รู้ว่าเรื่องราวจะพัฒนาไปสู่ตอนจบอยู่แล้วได้อย่างไร เพราะตอนจบนั้นได้เรียนรู้มาในวิชาประวัติศาสตร์อยู่แล้ว ละครอิงประวัติศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จมักจะแทรกเรื่องประเพณี วัฒนธรรมอะไรไว้อีกมากมาย เป็นผลงานบันเทิงที่สนุกและมีสาระ เพราะสอดแทรกเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยทางประวัติศาสตร์ เช่น วิถีชีวิต ภาษา รวมทั้งเรื่องราวของบุคคลและเหตุการณ์สำคัญที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ได้อย่างน่าสนใจ ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์จะเป็นผลงานบันเทิงแบบย้อนยุคที่คนดูจะได้เห็นทั้งวัฒนธรรม ความประณีตของคนสมัยก่อน แนวความคิดของคนสมัยก่อน

คนเขียนบทสามารถเพิ่มตัวละครและรายละเอียดอื่นที่ไม่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์เพื่อการเดินเรื่องที่สนุกและเข้าใจง่าย ตัวละครเล็กๆและเหตุการณ์ย่อยๆที่ใช้ในการเดินเรื่องให้สนุก น่าติดตามในละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ไม่น่าจำเป็นจะต้องให้ถูกต้องตามประวัติศาสตร์ทุกคนและทุกเรื่อง แต่คนแต่งเรื่องอาจจะเอามูลที่มีเพียงเล็กน้อย มาแต่งเรื่องเพิ่มเติมให้สนุกโดยแฝงเกร็ดของประวัติศาสตร์ และคนเขียนบทก็สามารถเติมรายละเอียดได้อีกเรื่องจริงบางเรื่องไม่น่าสนใจเพียง ดังนั้นคนเขียนบทต้องการทำเรื่องจริงให้เป็นผลงานบันเทิงที่สนุก ต้องพร้อมที่จะถูกวิจารณ์ของคนบางคน บางกลุ่มที่ต้องการให้ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์นำเสนอทุกอย่างให้ตรงกับความเป็นจริงเท่านั้น ในการทำเรื่องจริงให้เป็นบทภาพยนตร์หรือบทละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์นั้น คนเขียนบทจะต้องพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

- ผู้เขียนบทมีสิทธิจะสร้างเหตุการณ์ต่างๆและตัวละครที่ไม่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ที่เรียกว่า “ความจริงทางวรรณศิลป์ (Literary truth)” มาเพิ่มรสชาติทางด้านอารมณ์ให้คนดูให้เป็นผลงานบันเทิงที่เป็น Melodrama (ละครประโลมโลก) โดยโครงเรื่องของบทต้องมี 3 ส่วนที่ชัดเจนคือ (1) จุดเริ่มต้นที่เป็นการแนะนำให้คนดูรู้ที่มาที่ไปของตัวละคร (Exposition) เพื่อนำเข้าสู่ส่วนต่อไปคือ (2) ท่อนกลาง ที่เป็นพัฒนาการของปัญหาที่เต็มไปด้วยความขัดแย้ง ปมปัญหาที่จะต้องมีการแก้ไข ให้คนดูรู้สึกตื่นเต้นที่จะติดตามเพื่อจะรู้ว่าสุดท้ายเรื่องราวจะลงเอยอย่างไร ซึ่งเป็นส่วนที่ (3) ตอนจบ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อารมณ์ของคนดูขึ้นถึงจุดสูงสุด (Climax) แล้วปมปัญหาต่างๆที่คนดูติดตามและต้องการรู้จุดจบประเด็นปัญหาก็จะได้รับการคลี่คลาย (Denouement) ทำให้คนดูโล่งอกโล่งใจไม่มีอะไรติดค้าง (Purging or Catharsis) แต่ที่น่าเศร้าก็คือชีวิตจริงคนในประวัติศาสตร์ไม่ได้มีชีวิต 3 ส่วนชัดเจนเช่นนั้น เพื่อให้เนื้อเรื่องสนุกและคนดูสามารถติดตามและเข้าใจได้ง่าย คนเขียนบทต้องสร้างโครงเรื่องให้มีความชัดเจนของ 3 ส่วนเช่นนั้น ช่วงแรกแนะนำให้คนดูรู้จักตัวเอกและปัญหา ช่วงกลางมีพัฒนาการของปัญหาที่ตัวเอกต้องเจอกับสิ่งเลวร้ายและตัวเอกต้องพยายามแก้ไขที่ไม่สำเร็จหลายๆครั้ง จนปัญหาพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุด อารมณ์ของคนดูจะถึงจุดสูงสุด แล้วก็มี การคลี่คลายของปัญหา ทำให้คนดูไม่มีอารมณ์หรือความงุนใดๆติดค้าง ตอนจบของบทจะต้องให้คนดูได้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของความพยายามต่อสู้ของตัวเอก อาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับตัวเอกเอง หรือกับคนใกล้ชิดกับตัวเอก หรือบางครั้งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็ได้ ซึ่งถ้าหากการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องที่มีผลต่อสังคมที่ยิ่งใหญ่ ก็จะทำให้เรื่องน่าสนใจมากขึ้น
- สำหรับเรื่องราวของคนที่ยิ่งใหญ่มีประเด็นน่าสนใจมากมาย อาจจะทำให้เขียนบทยาก เพราะถ้าหากนำเอาทุกเหตุการณ์ของชีวิตที่มีอยู่จริง บทจะมีโครงสร้างที่ชัดเจน ดังนั้นการเขียนบทจากชีวิตจริงของบุคคลที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์นั้นผู้เขียนบทควรจะเลือกเอามาแต่ช่วงเวลาที่สำคัญของชีวิตเท่านั้น และถ้าหากเรื่องจริงที่เลือกมานั้น ไม่อาจประติดปะต่อให้สนุกและเข้าใจได้ง่าย หรือเดินเรื่องยาก การเติมตัวละครและเหตุการณ์ที่ไม่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์เป็นสิ่งจำเป็น ผู้เขียนบทจึงมีอภิสิทธิ์ในการ “ความจริงทางวรรณศิลป์” มาเป็นองค์ประกอบในการเขียนบท
- ต้องตระหนักว่าบทละครโทรทัศน์หรือบทภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านผลงานบันเทิง การถ่ายทอดวัฒนธรรม (Transmission) จะเป็นกลไก

หนึ่งที่ต้องการทำให้วัฒนธรรมของชาติยังคงอยู่ บทละครโทรทัศน์และบทภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมได้หลายด้าน ด้านอาหาร ด้านการแต่งกาย และเครื่องประดับ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความเชื่อ ด้านพิธีกรรม ด้านวิถีชีวิต ด้านค่านิยมและด้านภาษา ซึ่งผู้เขียนบทควรจะทำกรบ้านมาอย่างดีในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆเหล่านี้ให้ถูกต้อง

- ในการเขียนบทละครโทรทัศน์และบทภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ผู้เขียนบทจะต้องทำให้ผลงานของเขาทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ได้ครบถ้วน (1) ส่งเสริมระบบคุณค่าบางอย่างของสังคม เช่น ทำ ดีได้ ทำชั่วได้ชั่ว ธรรมะย่อมชนะอธรรม (2) เป็นตัวกำหนดหน้าที่และจำกัดบทบาทของพฤติกรรมบางอย่างของคนในสังคม (3) เป็นเวที (forum) สำหรับนำประเด็นที่อ่อนไหว (sensitive) ทางประวัติศาสตร์มาถกอภิปรายกัน
- ต้องจำลองชีวิตของคนในยุคสมัยนั้น ให้มันมีความจริงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เท่าที่หลักฐานมีอยู่ ความผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ มักอาจไม่ใช่เรื่องใหญ่สำหรับคนทั่วไป แต่ในสายตาของนักวิชาการมองว่าเมื่อทำออกมาแล้ว สังคมก็จะจดจำสิ่งเหล่านี้ว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง คนในสังคมอาจมีบางคนจำอะไรที่ผิดไปบทละครโทรทัศน์และบทภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ยังไม่ใช่เรื่องจริงทางประวัติศาสตร์ทั้งหมด แต่มีการใส่สีสันและการตีความเข้าไปผ่านความอิสระของผู้เขียนนิยายและผู้เขียนบท คนดูต้องแยกกันระหว่างซีกหนึ่งที่เป็นนิยาย และอีกซีกหนึ่งที่ “อิงประวัติศาสตร์” ตัวละครหลายตัวมีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันผู้เขียนนิยายและผู้เขียนบทก็มีอิสระในการเพิ่มตัวละครที่ไม่มีตัวตนจริงๆ เพื่อผลลัพธ์ด้านบันเทิง ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้คนดูได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ด้วยเช่นกัน
- ต้องรักษาแก่นของเรื่องจริงไว้และต้องเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวของเจ้าของเรื่องด้วย แม้เจ้าตัวไม่อยู่แล้วก็อาจจะถูกฟ้องโดยทายาทอันชอบธรรมได้ การเขียนเรื่องคนที่ตายแล้ว จะต้องให้ความสำคัญในการให้รายละเอียดของยุคสมัย ต้องทำให้คนดูรู้สึกว่าคุณเขียนบททำการบ้านมาเป็นอย่างดีในการเขียนบท แต่อย่าให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงมากกว่าการให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ทางด้านการบันเทิง คนเขียนบทต้องตระหนักว่ามนุษย์ไม่ได้เกิดมาเป็นคนน่าสนใจ แต่มนุษย์กลายเป็นคนน่าสนใจเพราะสภาพแวดล้อม ดังนั้นเมื่อเขียนบทละครโทรทัศน์หรือบทภาพยนตร์เกี่ยวกับคนในประวัติศาสตร์ ต้องเริ่มต้นจากช่วงที่ชีวิตของเขามีเรื่องราวที่เผชิญกับอะไรบางอย่างที่ทำทนาย แล้วใช้เหตุการณ์และตัวละครตัวอื่นเป็นบริบทที่จะทำให้สามารถเล่าเรื่องราว

ของตัวเอกได้อย่างน่าสนใจ ต้องทำโครงเรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนาน ความสนุกอยู่ที่ การเขียนบทให้ตัวเอกเอาตัวรอดจากปัญหาที่ต้องเผชิญได้อย่างไร ความผิดพลาดใน การเขียนบทจากชีวิตจริงคือนำเอาความขัดแย้งทั้งหมดมาใส่ในบท ทั้งๆที่ควรเอามา เฉพาะความขัดแย้งที่สร้างความสนุกให้ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์เท่านั้น แม้ว่าชีวิต จริงของคนเราจะมีเรื่องราวต่างๆมากมาย แต่ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ควรให้ สำคัญกับปัญหาที่ต้องแสวงหาทางออกที่เข้มข้น ไม่ใช่การนำเสนอปัญหาต่างๆที่ เกิดขึ้นมจนชีวิตจริงอย่างต่อเนื่อง โดยขาดการแต่งเติมเหตุการณ์และตัวละครที่เพิ่มสีสัน และมีส่วนในการปลุกเร้าอารมณ์คนดูได้

- ตัวเอกควรมีลักษณะเป็นคนที่ เป็นไกรรบบ่อนที่ด้อยกว่าคนอื่นในบางเรื่อง แต่มีแรง บันดาลใจในการต่อสู้กับปัญหาชีวิต มีเรื่องราวในชีวิตที่คนดูสนใจใคร่ติดตาม มี เหตุการณ์ในชีวิตที่ปลุกเร้าอารมณ์คนดูได้ เป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์แบบ มีข้อบกพร่องที่ ทำให้แก้ปัญหาวชีวิตได้ยาก อย่างไรก็ตามในการเขียนบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ เกี่ยวกับบุคคลที่มีตัวตนจริงและมีข้อบกพร่อง Cristina Hamlett (2018) กล่าวว่า จะต้องยึดหลักดังนี้ (1) อย่าวิพากษ์วิจารณ์การใช้ชีวิตของคนที่มีตัวตนที่แท้จริง (2) อย่าทิ้งเหตุการณ์ที่สำคัญในชีวิตของเขา (3) อย่าทำลายความสนุกของเรื่องที่ปรากฏใน หนังสือมาก่อน แม้ว่าจะไม่ได้ผลิตภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ตามในหนังสือแบบไม่มี ความผิดเพี้ยน (4) ต้อง ตัด ข้อเท็จจริงที่ทำให้โครงเรื่องน่าเบื่อออกไป (5) เรื่องความตกอับของเขา สามารถขยายความได้เพื่อเรียกอารมณ์ความเห็นใจและ ความสงสาร การเอาชนะโศกนาฏกรรมของคนที่เป็นไกรรบบ่อนคนอื่นได้เป็นเรื่องที่ น่าสนใจ

การผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

ความยากในการหาสถานที่ถ่ายทำเพื่อให้ได้บรรยากาศของความ เป็นอดีต ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ อิงประวัติศาสตร์จะต้องใช้ฉากที่ดูสวยงาม แสดงให้เห็นถึงความ ยิ่งใหญ่และสมจริง ดังนั้นฝ่ายศิลปกรรมจึงต้องรับบทบาทหนักในการหาสถานที่ที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่ยาก และในบางครั้งเมื่อหาสถานที่ได้ที่แต่ไม่อาจจะใช้ได้เพราะจะต้องเผชิญกับ ข้อจำกัดในต่าง ๆ เช่น เป็นเขตหวงห้ามเข้าไม่ได้ หรือเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้คน พลุกพล่านและไม่อาจจะปิดได้ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาที่นานกว่าจะทราบว่าจะใช้สถานที่นั้นได้ ตอนใด

ต้องใช้งบประมาณสูงในการสร้างฉากให้เป็นอาคาร สถานที่ในอดีต ละครอิงประวัติศาสตร์ต้องมีการสร้างฉากขึ้นมาใหม่เป็นจำนวนมาก เพราะสถานที่ตามรายละเอียดในประวัติศาสตร์ไม่มีแล้ว ฝ่ายศิลปกรรมจะต้องใช้จินตนาการจากการอ่านประวัติศาสตร์แล้วออกแบบฉากให้ดูสมจริง และทำให้คนดูเชื่อ ต้องสร้างฉากตลาดในตัวเมืองโบราณ, ฉากป้อมปราการ, ฉากกำแพงพระบรมมหาราชวัง ฉากบ้านขุนนาง ฉากบ้านชาวบ้านธรรมดา ฉากตลาดและร้านค้า และฉากเรือในแม่น้ำขนาดเท่าของจริง สำหรับฉากบางฉากที่ทางทีมงานไม่สามารถก่อสร้างได้ ก็ต้องอาศัยเทคนิคทางคอมพิวเตอร์กราฟิกเข้ามาช่วย และทำให้ใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุดโดยต้องใช้ความสามารถของนักคอมพิวเตอร์กราฟิกสูงมาก ฝ่ายคอมพิวเตอร์กราฟิกเองก็ต้องใช้ระยะเวลาทำความเข้าใจกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างลึกซึ้งก่อนออกแบบฉาก โดยต้องอาศัยงบประมาณที่ค่อนข้างสูง

ต้องมี “ผู้กำกับที่ใช่ นักแสดงที่ใช่ เนื้อเรื่องน่าสนใจ” ต้องมองเป็นการแสดงออกทางศิลปะ ต้องนำเสนอให้สนุก การผลิตละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ไม่ใช่การทำสารคดีประวัติศาสตร์ เพียงแต่อาศัยบุคคลและเหตุการณ์ที่มีอยู่จริงมาสร้างเรื่องและมาเขียนบทที่อาจจะกระตุ้นความสนใจประวัติศาสตร์ให้แก่คนดู หากใครต้องการข้อเท็จจริงตามประวัติศาสตร์สามารถค้นคว้าเพิ่มภายหลังจากที่ได้ชมผลงานบันเทิงแล้วความร่วมมือระหว่างเจ้าของบทประพันธ์ ผู้เขียนบท นักแสดง และผู้กำกับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผลงานออกมามีคุณภาพ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องทำการบ้านเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ มีความสนุก และได้ให้ความรู้และข้อคิดทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

ต้องผลิตผลงานที่มีคุณค่าในการให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ Richart Bernstein (1989) กล่าวว่า ผู้ผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ อิงประวัติศาสตร์ได้กลายเป็นนักประวัติศาสตร์ที่มีพลังที่สุดในการสอนประวัติศาสตร์ ไม่มีใครอาจปฏิเสธว่าคนจำนวนมากเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หรือสิ่งที่พวกเขาคิดว่าเป็นประวัติศาสตร์จากการชมภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ อิงประวัติศาสตร์มากกว่าการเรียนประวัติศาสตร์ในห้องเรียน ปราชญ์การณดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อมีการผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์กันมากขึ้น การผสมผสานข้อเท็จจริงกับจินตนาการต้องทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างดุลยภาพระหว่างการเดินทางให้สนุก ปลูกเร้าอารมณ์สะเทือนใจ เห็นใจ สลดใจ ดีใจ ตื่นเต้น ฉงนสนเท่ห์ ที่เกิดจากการสร้าง “ความจริงทางวรรณกรรม” กับการดำรงความหมายของเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นจริง

การไม่ทำให้คนดูเข้าใจความหมายของประวัติศาสตร์ผิดเพี้ยนไปเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์

ต้องมุ่งมั่นที่จะสื่อความหมายของการกระทำของบุคคลและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ให้ตรงกับความเป็นจริง ผู้ผลิตและผู้เขียนบทคือนักตีความ ไม่ใช่ผู้สื่อข่าว แต่เป็นผู้แสวงหาความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ บางครั้งก็เป็นเหมือนศาสตราจารย์ทำนายนอนาคต ดังนั้นการสร้างเรื่องราวเพิ่มเติมหรือการจัดวางเรียงเหตุการณ์ต่างๆ เสียใหม่ให้ดูสนุกเป็นเรื่องที่พวกเขาทำได้ คำถามสำหรับกรณีดังกล่าวก็คือ “ถ้ารายละเอียดผิดเพี้ยนไปบ้าง แต่ความหมายของเรื่องยังถูกต้อง มันสำคัญนักหรือไร” คำถามนี้คงตอบไม่ถนัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักประวัติศาสตร์ตัวจริง ที่ต้องการเห็นการนำเสนอเรื่องราวที่ตรงความเป็นจริง การใช้ “ความจริงทางวรรณศิลป์ (literary truth)” ในทางนี้คือการผลิตภาพยนตร์และโทรทัศน์โทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ต้องไม่ทำให้ความหมายของเหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์ผิดเพี้ยนไป

การอภิปรายผล

ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นอุตสาหกรรมในทุนนิยม

ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เป็นธุรกิจบันเทิงในลักษณะของอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Industry) เป็นอุตสาหกรรมในระบบทุนนิยม” ที่ถูกผลิตออกมาโดยคำนึงถึงการลงทุนที่เน้นกำไรและผลผลิตจะต้องเป็นสินค้าที่ตลาด (คนดู) ต้องการ อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Industry) ประกอบด้วยอุตสาหกรรมย่อยหลายอย่าง ทั้ง ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ เพลง วิดีโอ รายการวิทยุ ความบันเทิงรูปแบบอื่นที่ให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และวางวิสัยทัศน์ในการใช้วัฒนธรรมเข้าสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่กว้างไกลในระดับโลกาภิวัตน์

การผลิตละครอิงประวัติศาสตร์ออกมาเป็นละครชุดทางโทรทัศน์นับเป็นอุตสาหกรรมธุรกิจบันเทิงที่มีลักษณะ เป็นอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมที่กลายเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจสำหรับหลายประเทศ โดยเฉพาะเกาหลีและจีน ละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์นั้น นอกจากจะให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแล้ว ยังมีคุณสมบัติในการช่วยให้ผู้ชมได้ปลดปล่อยอารมณ์ (emotional release) ผ่านการดำเนินเรื่อง และการกระทำของตัวละคร ทำให้ผู้ชมได้ร้องไห้ ได้หัวเราะได้แปลกใจ และได้ตื่นเต้นกับเหตุการณ์ที่พลิกผันเหนือความคาดหมาย

และยังให้โอกาสผู้ชมได้เติมเต็มจินตนาการ (Fantasy Fulfillment) ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพราะโลกแห่งความจริงขาดสีสัน การใช้จินตนาการช่วยทำให้คนดูได้สร้างเรื่องราวที่มีสีสันให้กับชีวิตของตนเอง ละครอิงประวัติศาสตร์เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ค้นคว้าหาข้อมูลและคำแนะนำจากตัวละครที่ชื่นชอบ ภายหลังจากที่ผู้ชมดูละครแล้วก็สามารถไปสืบค้นข้อมูลตามแหล่งต่าง ๆ ตัวละครทั้งหลาย มีชีวิตอยู่จริงในประวัติศาสตร์หรือไม่

การดำเนินเรื่องของตัวละครในละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ไม่ได้เน้นการนำเสนอเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่สามารถสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชมสนใจติดตามอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังสอนคุณธรรมและแง่คิดต่างๆ ให้คนดูได้ด้วย ละครยังทำให้คนดูสนใจสถานที่ในการถ่ายทำและต้องการเที่ยวยังสถานที่ดังกล่าว เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ต้องช่วยกันส่งเสริมการผลิตละครหรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมของไทยที่สามารถแข่งขันกับอุตสาหกรรมเดียวกันในประเทศอื่น เพราะวัฒนธรรมไทยของเรามีคุณค่ามากมาย ที่ไม่ได้น้อยหน้าไปกว่าวัฒนธรรมของชาติใดในโลก อีกทั้งประเทศไทยจะได้มีโอกาสนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามอีกหลายแห่ง ที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ เป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนทั่วโลกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

“สองคนยลตามช่อง มองต่างกัน”: คนดูละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์มีมุมมองที่ต่างกัน

เมื่อละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ประสบความสำเร็จ นอกจากจะได้รับความชื่นชมจากคนดูที่ชื่นชอบแล้ว แต่ก็จะมีกระแสวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มผู้เฝ้าระวังวัฒนธรรม นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และสื่อมวลชนบางราย คนที่ชื่นชมก็จะเข้าใจว่าเป็นผลงานบันเทิง “อิงประวัติศาสตร์” ไม่ใช่ “สารคดีประวัติศาสตร์” ดังนั้นพวกเขาก็จะมองว่าผลงานดังกล่าวเป็นผลงานทางบันเทิงที่สอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์คู่ความบันเทิงเพลิดเพลิน ผศ.พิพัฒน์ กระจ่างจันทร์ (ดังใน MGR Online 21 มีนาคม 2561) เรียกคนดูกลุ่มนี้ว่า “Swooner” คือ กลุ่มคนที่ดูแล้วไม่ใส่ใจกับความถูกต้อง แต่สนใจที่ความสวยงามของเสื้อผ้ากางเกง และสนุกกับเรื่องราวมากกว่าจะไปสนใจรายละเอียดแบบนั้น เรียกง่ายๆ ว่าเป็นการดูเพื่อความบันเทิง แต่อีกกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า “Pedant” นั้นคือพวกที่จับผิดในรายละเอียดแล้วเอา

มาวิพากษ์วิจารณ์ว่าเนื้อหาในแต่ละฉากนั้นถูกต้องไหม ตรงตามประวัติศาสตร์ไหม เป็นการดูเพื่อเป็นอาหารสมอง หากจะพิจารณาพฤติกรรมการดูของทั้งสองกลุ่ม ก็ยากที่จะตัดสินว่าใครผิด ใครถูก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่มีมาและเป้าหมายของการชมละครของแต่ละคน ดังนั้นทั้งสองกลุ่มต้องเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากกว่ากล่าวตำหนิกันหรือพยายามตัดสินว่าใครผิดใครถูก

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การผลิตละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์นั้น ประเด็นไม่ได้อยู่ที่ว่ารายละเอียดถูกต้องทั้งหมดหรือไม่ แต่อยู่ที่เหตุการณ์นั้นที่ให้คุณดูได้รับรู้ความหมายที่แท้จริงของเหตุการณ์ที่มีอยู่จริงหรือไม่ เป้าหมายของการผลิตภาพยนตร์และละครคือการนำเสนอความจริงในส่วนลึกที่มองเห็นได้ยากจากความจริงบนพื้นผิว ที่มองเห็นได้ง่ายๆ และตื่นเต้น คนเขียนบทต้องทำให้เหตุการณ์สำคัญมีความเป็นละครประโลมโลก (melodrama) ที่ปลูกเร้าอารมณ์คนดูให้ได้ ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์เป็นการการสร้างมุมมองใหม่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภาพยนตร์และละครอิงประวัติศาสตร์จะต้องเป็นผลงานที่ต้องสนองความต้องการด้านบันเทิงที่คนดูแล้วจะต้องเกิดอารมณ์คล้อยตาม (The needs of cinematic dramatization) ที่ต้องรักษาดุลยภาพระหว่าง “งานบันเทิงที่ประสบความสำเร็จ (Successful entertainment) กับ การให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ดี (Good history lessons) ต้องมีอยู่ ผู้ผลิตที่อิสระในการใช้ “ความจริงแห่งวรรณศิลป์” แต่ก็ต้องไม่ลืมที่จะอ้างความหมายที่ถูกต้องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ แม้ว่าผู้เขียนเรื่อง ผู้เขียนบท ผู้ผลิตและผู้แสดงคือผู้ใช้สิทธิ์อย่างเสรีในการวิพากษ์และเป็นผู้สร้างมุมมองใหม่ของประวัติศาสตร์บางช่วงบางตอน แต่สังคมไม่ควรให้สิทธิ์ดังกล่าวนี้สูงเกินภาพยนตร์ คือ ผลงานแห่งจินตนาการ

ต่อไปนี้สังคมจะต้องมองว่าภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ก็คืออุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมและงานศิลปะ เป็นการเล่าเรื่องของบุคคลและเหตุการณ์ที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องที่น่ามาเล่า และวิธีการเล่าเรื่องให้ตื่นเต้น แม้ว่าคนดูจะชอบดูละครหรือภาพยนตร์เกี่ยวกับบุคคลที่มีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ แต่เพื่อให้ละครสนุก น่าสนใจสำหรับคนดู คนเขียนอาจจะต้องมีการปรับปรุงแต่งเรื่องจริง ต้องสร้างเรื่องราวของความขัดแย้งที่ตัวเองจะต้องต่อสู้ ถ้าประเด็นที่ต้องต่อสู้ส่งผลการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ยิ่งใหญ่จะ

ทำให้ผลงานน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนบทจะต้องหาว่าชีวิตของตัวละครที่มีตัวจริงนั้น มีประเด็นอะไรบ้างที่จะนำมาสอดแทรกให้ผู้ชมสนใจ

สิ่งที่สำคัญที่สุด คนดูละครโทรทัศน์และภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ต้องการ “ประสบการณ์ทางอารมณ์ความรู้สึก” ในการติดตามชีวิตของตัวละคร ดังนั้นในการเขียนบทจึงต้องมีเหตุการณ์เรื่องราว บทสนทนาที่กินใจ ปลูกเร้า อารมณ์คนดูได้ เรื่องจริงถือว่าเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ผลิตภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์คือผู้ผลิตผลงานทางอารมณ์ (dramatized versions) ของเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง ของใครคนใดคนหนึ่งและผู้ผลิตจะต้องบรรจงเขียนบทที่จะทำให้เรื่องจริงเป็นที่น่าสนใจสนุก ชวนติดตาม

จากการศึกษาบทความต่างๆที่เขียนเกี่ยวกับภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์อิงประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยได้สรุปความแตกต่างระหว่าง “สารคดีประวัติศาสตร์” และ “ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์” ไว้ดังนี้

ความต่างระหว่างสารคดีกับภาพยนตร์ (2 วิธีการของการเล่าเรื่อง)

สารคดี	ภาพยนตร์
- งบน้อย	- งบมาก
- ไม่มีดารา	- มีดารา
- ให้ข้อเท็จจริง	- ปลูก เร้าอารมณ์
- ข้อเท็จจริงล้วนๆ	- ข้อเท็จจริงผสมจินตนาการ
- ตรวจสอบความถูกต้อง	- รายละเอียดถูกเติมแต่งเข้ามาเพื่อความสนุกของเนื้อเรื่องอาจจะถูกบ้างไม่ถูกบ้าง
- การตรวจสอบของนักประวัติศาสตร์มีความสำคัญ	- การตรวจสอบของนักประวัติศาสตร์อาจจะเป็นอุปสรรคของความสุข
- เสนอความจริงที่มองเห็นชัดๆและอาจจะเป็นเงิน	- เสนอความจริงอันลึกซึ้งที่เป็นความหมายของเหตุการณ์จริง

สารคดี	ภาพยนตร์
- เน้นเรื่องจริงที่เป็นที่มาของความบันเทิง	- เป็นความบันเทิงที่มาจากเรื่องจริงของสารคดี
- การบิดเบือนข้อเท็จจริงเป็นเรื่องไม่สมควร	- การใส่รายละเอียดที่ไม่ใช่เรื่องจริงไม่ถือว่าเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริงแต่เป็นสีสันของการเล่าเรื่องตามสิทธิ์ของ "ความจริงทางวรรณศิลป์"

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. (2549). *ศาสตร์แห่งการสื่อสารและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ:บริษัท เอ็ดดูเคชั่น เพอร์สโพรดักส์ จำกัด.

กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ:ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาคพิมพ์.

กาญจนา แก้วเทพ และคณะ.(2545). *สื่อบันเทิงอำนาจแห่งความไร้สาระ*. กรุงเทพฯ: All about Print (ออล อับ้าท์ พรินท์).

กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน.(2551). *สายธารแห่งนักคิดทฤษฎี เศรษฐศาสตร์การเมืองกับสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ:ภาคพิมพ์.

ปริญญา เริงศักดิ์. (2555). การถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านละคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 32 (1). 65-71

ไทยรัฐออนไลน์. (2559, 22 กุมภาพันธ์). ละครอิงประวัติศาสตร์ อดีตา ผ่างแนวคิดให้คนไทยรักชาติมากขึ้น [บทความ]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <https://www.thairath.co.th/content/580486>

โรงเรียนรุ่งอรุณ. (2556, 10 มีนาคม). "ละคร" บูรณาการคุณค่าประวัติศาสตร์สู่ความหมายของชีวิต. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <http://www.roong-aroon.ac.th/?p=955>

Dek-D.com. (2561) ย้อนรอย! 9 ละครไทยอิงประวัติศาสตร์ที่แต่ละเรื่อง 'เลอค่า' น่าดูสุดๆ. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <https://www.dek-d.com/starissue/48848/>

MGR online. (2561). อึ้งเกิน!! จับผิด“บุพเพสันนิวาส” นักวิชาการสนุก-คอละครรำคาญ.
สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <https://mgronline.com/live/detail/9610000028427>
Pantip.com. (2556). ทำไมละครพีเรียดไทยไม่เอาหลักการแนวคิดการสร้างแนวเกาหลีม้าทำ
บ้าง. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <https://pantip.com/topic/30840624>
TAG: ละครอิงประวัติศาสตร์. (2561). คนมองหนัง. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก
<https://konmongnangetc.com/tag>

ภาษาอังกฤษ

Allen B. Ury. (2014). Based on a tram story. Green light My Movie. January 8,2014
Christina Hamlett. (2018). Why Based on a True Story Movies Repeatedly Unravel. The
Writers Store.
Jennifer M. Wood. (2017). The 15 best Movies. Inspired By True Events. Complex
Media. October13, 2017.
Melissa. (2004). Getting right When the Story is based on actual events. Johnaguse.
com March 8.2004.
Richard Bernstein. (1989). Can Movies Teach History?. The New York Times
Archives. November 26,1989,
Sean Axmaker. (2016). Based on a true story: 8 Documentaries that inspired Feature
Films. Independent Television Service (ITVS).